

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 10 του Απριλίου 1908

ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Οικονόμου αριθ 4 — ΑΡΙΘ. 143

ΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Κάπου διαβάσαμε αυτές τις μέρες πως ο Ντεληγιάννης τώρα που ξεμπέρδεψε με τον καθαρισμό των άμαρτων εκλογών θα ρηχτεί με τα μούτρα στις οικονομίες. Αποφάσεις, λέει, πιά με τα σωστά του να σώσει το Κράτος, και πρώτοι πρώτοι οι φτωχοί ειρηνοδίκες θα πλερώσουν τα έξοδα της καινούριας αυτής δημοκρατίας του — και θα το δείτε παρακάτω γιατί πρόκειται για δημοκρατία κι όχι για απόφαση σοβαρή—άφου εκατό Ειρηνοδίκες καταργιούνται κ' εκατό φτωχοί φανελλίτες πετιούνται στους δρόμους σαν τα ψωριάκια σκυλιά.

Το ίδιο είχε φοβηθεί κι ο Κορφιάτης ψευτοκόντες και καταχαρήκαμε στα γκρεμοστακίστηκη από την Έξουσία, γιατί έτσι δε μπόρεσε να πραγματοποιήσει την απάνθρωπη αυτή φοβέρα του. Να όμως που κι ο καλός σου ο Ντεληγιάννης τα ίδια ξαναμασάει. Να που κι αυτός ο μελοδραματικός σωτήρας, που όλο έρχεται να νορθώσει τα κακώς κείμενα και που όλο γκρεμίζει, τι από τύχης βρίσκεται ακόμα άγκρεμιστο, να λοιπόν που κι αυτός τώρα στα γεράματα τάποφάσισε να μάθει τη μπαρμπεροσύνη των φτωχών υπαλλήλων τον κασιδιάρικο μιστό.

Για οικονομίες σοβαρές δε μπορεί να γίνει λόγος, το είπαμε. Οικονομίες από την μια μεριά μιανης δεκάρας, και σπατάλη από την άλλη χίλιω δραχμῶν για τις κομματικές ανάγκες, δε λέγεται οικονομία. Περίορισε πρώτα τις δεύτερες, κ' έπειτα βάλε χέρι και στις πρώτες. Κατάργησε πρώτα τις κομματικές ανάγκες και ύστερα έλα, αφέντη, να μου πάρεις το ψωμί από το στόμα, και ύστερα έλα να μου μιλήσεις για πατρίδα και για εθνικές ανάγκες.

Όσο δεν το κάνεις το πρώτο, όσο δε μου φέρνεις έτσι τίμια, είσαι κλέφτης που έρχεται να μου κλέψεις το ψωμί μου, όχι παληκαρσία στηθος με στηθος, μα δόλια κι αναντρα, φορώντας τη μουτσούνα της Εθνικής Ανάγκης και κρύβοντας στο σεντούκι σου την άλλη μουτσούνα της Κομματικής Ανάγκης που τη φορείς στα μοιράζεις τα πλιάτσικα με τάλλα τα σταυραδέρφια σου.

Όσο ραγιαδες κι αν είναι οι φτωχοί ειρηνοδίκες που πρόκειται να κοπούν αύριο μεθαύριο, προσφέροντας τον εαυτό τους θυσία στον κομματικό Μολώχ, πρέπει τέτια γλώσσα να μιλήσουν και πρέπει το κάτω κάτω να δείξουν κι αυτοί πως είναι άνθρωποι ζωντανοί και πως με τα δόντια και με τα νύχια θα υπερασπιστούν το ψωμί τους που ζητάει σήμερα να τους τ' αρπάξει το Κόμμα από το στόμα τους. Ο Ραγιαδισμός μας έφερε εδώ που βρισκόμαστε.

Καιρός να τον πετάξουμε από πάνω μας και καιρός να δείξουμε στους πολιτικούς Κοζάκους μας πως δε σκοτώνουμε και δε σκοτωνόμαστε μονάχα για να βγει ο δεινα κι ο τάδες σκουριασμένος παλιοτενεκός βουλευτής. Τι περιμένουμε; Το μαχαίρι έφτασε πιά στο κόκκαλο και σε λίγο ο Κομματισμός θα πεθάνει από άσντία γιατί δε έχει πιά να φάει τίποτα από μας. Θα μας έχει και χωνεμένους ακόμα.

Η Βουλή είναι σαν τη μηχανή στο δουλεύει, θέλει νερό και κάρβουνο. Έμεις της τα δίνουμε και τα δυό, κ' έτσι η Κομματική αυτή μηχανή μπορεί και βγάζει αλυσίδες για τα χέρια μας και σκοινιά για το λαιμό μας.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΟΙ ΜΕΣΑ ΠΛΑΝΗΤΕΣ

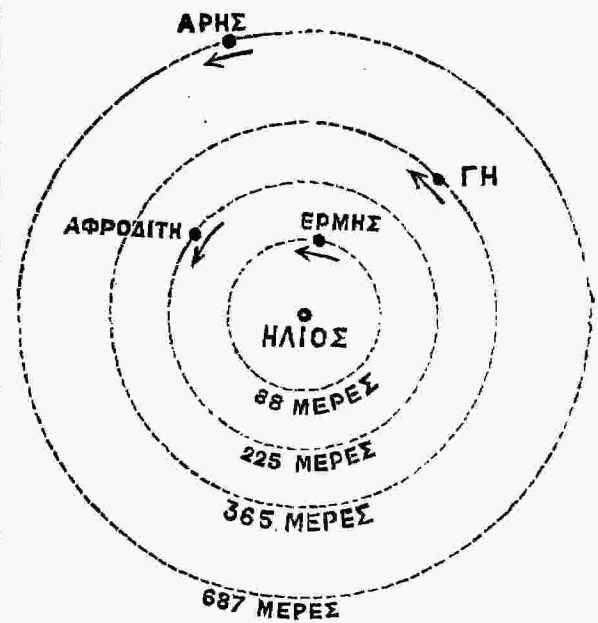
Δε μπορούμε να συλλογιστούμε τον Ήλιο ή το Φεγγάρι ως κόσμους στη σημασία που η Γη μας είναι κόσμος, μα υπάρχουν μερικά σωματά που τα λένε πλανήτες, κι' από αυτά μαζώνουν το δικό μας πλανήτη, δηλ. τη Γη, κατά πολλούς τρόπους. Οι πλανήτες άφτοι μαζί με τη Γη μας είναι όχτώ, κι' έπειτα έχει ένα σωρό άλλους μικρούς κι' ασήμαντους. Ο ένας από τους όχτώ, ή Αφροδίτη, έχει κοντά το ίδιο μέγεθος όπως η Γη. Άλλοι οδίο, δηλαδή ο Έρμης κι' ο Άρης, είναι αρκετά μικρότεροι οι τέσσερεις πάλι άλλοι—ο Δίας, ο Κρόνος, ο Ουρανός, κι' ο Ποσειδών—είναι πολύ μεγαλύτεροι. Τους τρεις πρώτους που είπαμε—τον Έρμη, την Αφροδίτη, και τον Άρη—μαζί με τη Γη, τους λένε Μέσα πλανήτες.

Οι πλανήτες είναι όλοι από την ίδια μεγάλη φαμίλια που την όρίζει ο Ήλιος. Η Αφροδίτη κι' η Γη είναι σά να πούμε τα δίδυμα της φαμίλιας και στο μέγεθος και στο μάκρος της μέρας τους. Ο Έρμης κι' ο Άρης είναι τα μωρά της φαμίλιας. Οι μεγάλοι αδερφοί είναι ο Δίας κι' ο Κρόνος. Όλοι τρέχουν δλόγυρα από τον Ήλιο, και δανείζονται φως και ζέστα από τις ακτίδες του. Καλά θα είτανε να ζυγώναμε τ' αδέρφια μας και να μαθαίναμε κάτι τι της γεωγραφίας τους· μα δυστυχώς είναι μυλλιούνια μιλια μακριά, τουλάχιστο δεκά φορές πιά μακριά από το Φεγγάρι. Μερικά τους όμως συστατικά και φυσικά τα ξέρουμε, κι' άφτά τώρα θα προσπαθήσω να σας ξηγήσω.

Θα μας κάνει τη χάρη όποιος διαβάξει άφτά τα λόγια να μας χαράξει ένα μικρό άχνάρι του Ήλιου και των πλανητών. Πολλά σύνεργα δε χρειάζονται· ένας διαβήτη μ' ένα μολύβι στο ένα του σκέλι,

κ' ένα μέτρος με δάχτυλα και μέρη δαχτύλων σημαδεμένα άπάνου, φτάνουν. Το άχνάρι το θέλουμε για να μας δώσει μιá ιδέα πως είναι το μέγεθος κι' η τοποθεσία της φαμίλιας που ένα απ' τα παιδιά της είναι η Γη μας.

Το άχνάρι εδώ που σας δίνω δεν είναι με μέτρα

τόσο μεγάλα όσο θα σας πω τώρα να κάνετε το δικό σας, μα έχει την ίδια αναλογία, και παρακαλώ το δικό σας να το χαράξετε με την ίδια μορφή. Κι' η δουλιά πρέπει να γίνει σωστά και παστρικά, κι' έπειτα για να σας καταστήσει πρόχειρο το τί είναι το ήλιακό μας σύστημα, καλύτερα να καρφώστε το άχνάρι σε μέρος όπου πέφτει το μάτι σας συχνά.

Πρώτα άνοιξε το διαβήτη ένα δάχτυλο, και γράψε έναν κύκλο. Βάλε μιá κουκκίδα σε κάποιο μέρος του κύκλου και γράψε κοντά της με παστρικά γράμματα ΕΡΜΗΣ, και στο κάτω μέρος του κύκλου 88 μέρες. Στο κέντρο γράψε άλλη κουκκίδα με τα γράμματα ΗΛΙΟΣ. Ο κύκλος αυτός παρασταίνει τη στράτα που πηγαίνει ο Έρμης ταξιδεύοντας δλόγυρα από τον Ήλιο σε 88 μέρες. Έπειτα άνοιξε το διαβήτη 1 3)4 δάχτυλα, μετρώντας το διάστημα το απ' τόνα σκέλι σε άλλο σωστά με το μέτρος σου. Τόν κύκλο τώρα που θα γράψης βάζοντας το ένα σκέλι στον Ήλιο άπάνου, άφτός θα δείχνη το ανάλογο μέγεθος της στράτας της Αφροδίτης, κι' από κάτω του γράφεις 225 μέρες, που τόσες θέλει άφτός ο πλανήτης για να κάνει έναν κύκλο δλόγυρα από τον Ήλιο. Σημάδεψε και σ' άφτόν τον κύκλο άπάνου μιá κουκκίδα με τ' όνομα ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Έπειτα έχεις να χαράξεις έναν άλλον κύκλο με άνοιγμα του διαβήτη 2 1)2 δάχτυλα και να γράφεις 365 μέρες και ΓΗ, κι' άφτός ο κύκλος είναι η στράτα του δικού μας πλα-